

ТВОРЧИЙ СВІТ ХУДОЖНИЦІ ТЕТЯНИ ДОМНЕНКО

Лук'яненко О. В. – д.і.н., доцент, завідувач
кафедри культурології ПНПУ
імені В. Г. Короленка

Полтавська мисткиня Тетяна Домненко (нар. 26 жовтня 1992 року) до початку повномасштабного вторгнення російської федерації 24 лютого 2022 року у ході російсько-української війни жила й творила у с. Розсошенці та м. Полтава. Художниця закінчила архітектурний факультет Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка (спеціальність – Образотворче мистецтво). Творить у жанрі графічного дизайну, олійного живопису та акварелі [1]. Певний час вела свій блог на порталі «Зміст» [2].

У 2021 році Тетяна була удостоєна щорічної Полтавської міської премії імені Миколи Ярошенка, котра вручається у Полтавському художньому музеї імені Миколи Ярошенка (Галерея мистецтв) [3]. Авторка виборола першість у номінації «Дебют року. Кращий із створених молодими художниками, вперше оприлюднений твір образотворчого мистецтва» [4]. Це не перша мистецька нагорода полтавки. У 2016 році з нагоди 30-ї річниці заснування Національного музею-заповідника українського гончарства в Опішному та 15-ї річниці заснування Інституту керамології як відділення Інституту народознавства Національної академії наук України у «столиці українського гончарства» працював триденний симпозіум «Персоналії українського гончарства як маркери національної ідентичності в координатах суспільних ідеологем». Його творчим підсумком був експрес-плєнер «Спадщина Олександрів Селюченків очима сучасних мистців». Серед учасників практикуму на базі Музею-садиби Селюченків були молоді полтавські художники. Відповідно до умов творчого конкурсу, вони писали живописні твори в довільній художній техніці упродовж двох днів резиденції. Першу премію тоді здобула робота Тетяни Домненко «Від дотику рук оживай», котра стала частиною фондової колекції Національного музею-заповідника українського гончарства в Опішному. [5].

Шукаючи самовизначення, Тетяна Домненко зауважує, що поки не знайшла точного визначення своєму власному стилю, розуміючи його чимось наближеним до експерсіонізму: «Хотілося б себе віднести до якогось стилю, до якогось жанру, сказати, що абстракціоністка чи кубістка. Але сучасне мистецтво – це мікс стилів» [6]. У роботах домінують темні кольори. Серед останніх сюжетів – жіноча натура, для якої позують подружки та матір. Як натхнення художниця нерідко використовує фільми та музику, переносючи на власні полотна свої емоційні стани після перегляду чи прослуховування творів мистецтва: «Я можу поїхати на музичний фестиваль або сходити у театр: побачити якусь п'єсу, або балет, або ще щось, або гарно провести час з друзями. Саме ті емоції, які всередині мене починають з'являтися, дають мені поштовх, щоб я захотіла створити щось своє власне» [6].

Її полотна неймовірно пластичні, що нагадує рух, застиглий у роботах Едгара Дега. Напевне, дається в знаки інше уподобання мисткині – танці. Тетяна захопилася пластичним мистецтвом на першому курсі навчання в університеті. Відтоді танці надовго затрималися у її житті. Як вона сама іронічно зауважує, «довше, ніж полька у дитячому садку і самодіяльність на конкурсі талантів у

літньому таборі (хоча там був свій шарм)». Її походи у танцювальну залу – це емоційна розрада, яку вона часто не може отримати навіть сублімуючи переживання у малюнку: «Коли приходжу в зал – викидаю все з голови, перемикаюсь, а через годину спітніла і розпатлана виходжу і відчуваю себе трохи щасливішою». Привертає увагу і ставлення художниці до фізичного болю, котрий вона отримує під час тренувань після падінь. Вона сприймає біль як частину творчого процесу, яка лишається непоміченою, допоки не проявиться у світі фізичному: «До розслаблення, фізичної активності і емоційного перезавантаження бонусом у комплекті йдуть синці і подряпини. Іноді я навіть не помічаю, коли вони з’являються. Ніби танцюєш, така щаслива і спокійна, а потім, десь стоячи в душі, чи перевдягаючись у піжаму, помічаєш сліди на тілі. Іноді, я згадую, як вдарила чи впала, або невдало приземлилась із підтримки, іноді – я не розумію, як могла не помічати і не відчувати болю, коли бачу велетенський синець на пів спини або на коліні, наприклад». Неприховані садна, зарубцьовані подряпини, посинілі забиття – це набуває для художниці неабиякого змісту. Це помічаєш, коли аналізуєш зміст її робіт, особливо тих, що побачили світ у 2020-х роках. Там реальність з її неприхованими вадами тіла стає еталоном нефальшивої краси. Напевне, оцей «оголений нерв» правди, котрий проступає крізь її полотна є наслідком розуміння невідворотності болю: «Якісь сліди зникають швидко, якісь – змінюють колір з жовтого на зелено-фіолетовий і затримуються надовше. Деякі – йдуть у комплекті з подряпинами. Чомусь моя регенерація шкіри не маскує ці сліди танцювальних подвигів і вони залишаються зі мною маленькими чи більшими рубцями. Раніше я вдягала джинси і чекала, поки все загоїться, бо негарно показувати власні недосконалості, власні болі. Потім я змирилась і тепер влітку ходжу у шортах і спідницях з синцями і рубцями на тілі». І навіть колористика полотен Тетяни Домненко, її техніка, що переплітає яскраві плями з хаотичними лініями, часто нагадує посічене болем тіло. Це тісно переплітається з її філософією життя, яку вона консервує для інших у слові, рухові та живописному образі: «Це мій досвід, мої емоції, мої болі, це я, нема чого соромитись. Чому в інших немає стількох синців, чому вони не б’ються об підлогу так, як я (деякі б’ються і сильніше, я знаю)? Чому, коли мені боляче, підлозі – по барабану? Я не ставлю таких питань. Бо на них мені ніхто не відповість. Рубець, що вже стягнувся на шкірі маленькою рожевою змійкою – це маленький стікер з нагадуванням, що відбулось у твоєму розпорядку життя. Іноді, близькі люди радять мені засоби, що прискорюють загоєння, іноді я йду до лікаря, щось я віднайшла для себе сама і намагаюся цим користуватися, коли потрібна допомога. Чому просто не кинути танці? Крім синців, я отримую тут багато щастя, знаходжу розраду, підтримку і досвід. Тут є ті, хто мої синці гоїть, хто страхує, щоб я не забила більше. Я не можу убезпечити себе від синців і шрамів, але і танців не кину. Бо це життя. І я його люблю» [7].

Список використаних джерел

1. Домненко Т. Маніфест. Полтавський художній музей імені Миколи Ярошенка. URL: <https://www.gallery.pl.ua/1tetyana-domnenko-manifest.html>
2. Домненко Т. Довіряй, але перевіряй. І не ведись на конспірологічну маячню URL: <https://zmist.pl.ua/blogs/doviryaj-ale-pereviryaj-i-ne-vedys-na-konspirologichnu-mayachnyu>

3. У Полтаві нагородили лауреатів щорічної міської премії імені Миколи Ярошенка URL: <https://np.pl.ua/2021/12/u-poltavi-nahorodyly-laureativ-shchorichnoi-miskoi-premii-imeni-mykoly-yaroshenka/>

4. У Полтаві нагородили лауреатів щорічної міської премії імені Миколи Ярошенка URL: <https://rada-poltava.gov.ua/news/17030/>

5. Пісня творчості Гончарівни. *Україна молода*. URL: <https://www.umoloda.kiev.ua/number/2818/164/98173/>

6. Ізотов І. Зображує емоції на полотнах. Художниця Тетяна Домненко. URL: <https://suspilne.media/50043-emocii-na-polotnah-zobrazue-poltavska-hudoznica-tetana-domnenko/>

7. Балагура Т. Знайомтеся: Тетяна Домненко URL: <https://pereveslo.pl.ua/znajomtesya-tetyana-domnenko/>

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Маринич Р.С. студент 4 курсу факультету історії, політології та національної безпеки ВНУ імені Лесі Українки

Дмитренко А.А. к. і. н. доцентка кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності ВНУ імені Лесі Українки

Культурний туризм є одним з основних видів туризму сучасності. Його частка на світовому ринку туристичних послуг складає близько 37%. Це щорічно сприяє генеруванню 35 млн. міжнародних туристичних поїздок до Європи. Оскільки збільшується кількість міжнародних туристичних подорожей, то зростає і приріст валютних надходжень до економіки європейських країн. Щороку 1 млн. туристів країн Європи приносить до місцевих бюджетів в середньому 1 млрд. дол. США. Експерти прогнозують, що в найближчому майбутньому провідні місця серед видів туризму займатимуть конгресно-виставковий і культурний. Дослідження перспектив розвитку культурного туризму в Україні, враховуючи усі проблеми, з якими цей вид туризму стикається на сучасному етапі, його значимість у міжнародній економіці, вплив на світову культуру, економіку різних країн та регіонів, є одним з пріоритетних завдань для відновлення і зростання фінансового добробуту нашої держави.

До виокремлення культурного туризму, як самостійного виду туристичної галузі, в міжнародному просторі домінуючу нішу займала модель пляжно-купального відпочинку, яка з 50-х рр. ХХ ст. набирала активного утвердження. В цей період у країнах Європи й Америки відбувався стрімкий розвиток ринку туристичних послуг. Почала збільшуватися кількість фірм, що пропонували конкретніші продукти відпочинково-розважального характеру. Завдяки цим процесам відбулося